THE ISRAELITE PRESS

The only Jewish Newspaper in Western Canada.

דאס אידישע װארט

Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Established 1910   Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

די אנטי-פראנצויזישע שול געזעצן אין סאסקאטשעװאן און די פעדעראלע רעגירונג

די פראנצויזן פון קװעבעק, װעלכע װילן ניט געבן די אידן קיין שול-רעכט, װילן אבער ניט לײדן, אז זײערע אײגענע שול פריװילעגיעס זאלן ערגעץ פארלעצט װערן. און די באשרײנקונגען װאס די רעגירונג פון פרעמיער ענדערסאן פון סאסקאטשעװאן האט געמאכט אין די שולן פון דער פראװינץ קעגן דעם לימוד פון דער פראנצויזישער שפראך און דער קאטױלישער רעליגיע אין די פראנצויזישע ישובים, האבן ארויסגערופן די שארפסטע פראטעסטן מצד די קװעבעקער פראנצויזן פון אלע ריכטונגען. נאטירלאך זײנען אפילו די פראנצויזישע פירער, װאס האבן אזוי העפטיק באקעמפט די אידישע רעכט אין די קװעבעקער שולן, אין אפשר טאקע זײ באזונדערס, שטארק ...

...

די רעגירונג קאן זיך אזוי ניט אײנרײסן מיט די קװעבעקער פראנצויזן, פון אײן זײט, און מיט דער סאסקאטשעװאנער רעגירונג, פון דער אנדער זײט. װי זי װעט ארויס פון דעם פלאנטער פארבלײבט נאך צו זעען.

װי דאס זאל אבער ניט זײן, װעט מען די פראנצויזן דערמאנען איצט זײער באציאונג צו אידישע שול-רעכט. א רעדזשײנער צײטונג, װאס שטיצט פרעמיער ענדערסאן, האט דאס שוין געטאן, ענטפערנדיק אויפ'ן פראטעסט פון די קװעבעקער פראנצויזן.

אויסזיכטן אויף מילדערע אימיגראציע געזעצן

גאר ניט לאנג צוריק האט אונזער אימיגראציע מיניסטער, מר. גארדאן, בארימט זיך דערמיט װאס זײן דעפארטמענט איז געלונגען צו באשרײנקען אין א באדײטנדיקער מאס די אײנװאנדערונג קײן קאנאדע. ער האט דערמיט קאנטיק געװאלט דערװײזן, אז די רעגירונג טוט אלץ װאס זי קאן צו באקעמפן די ארבעטסלאזיקײט אין לאנד.

אפנים אבער אז די רעגירונג פילט זיך גארניט אזוי גליקלאך מיט די שטרײנגע אימיגראציע רעגולאציעס. אמװײניקסטנס זײנען דא װיכטיקע ר...

...

די מאדערנע יאפאנעזישע ליטעראטור

אין יאפאן זײנען די מערסטע שרײבער אונטער'ן רוסישן אײנפלוס. — אן איבערבליק איבער יאפאנעזישע שאפונגען און שריפטשטעלער

פון מ. בן-מנחם

אין דער מאדערנער יאפאנעזישער ליטעראטור איז צו באמערקן א גרויסן אײנפלוס און װירקונג פון דער רוסישער ליטעראטור. די גרעסטע יאפאנישע שריפטשטעלער זוכן װי װײט מעגלאך צו גײן אין די פוס טריט פון די רוסישע קלאסיקער טאלסטאי, דאסטאיעװסקי, טורגעניעװ און א. װ. די יאפאנישע יונגע שריפטשטעלער זוכן און שפירן נאך די װעגן פון מאקסים גארקי און אנדערע פאנער-טרעגער פון דער הײנטיקער סאװעטישער ליטעראטור.

בכלל איז די רוסישע ליטעראטור זײער פאפולער אין הײנטיקן יאפאן. דער באװוסטער יאפאנעזישער שריפטשטעלער קומיע, װעלכער האט די טעג באזוכט כארבין, דערקלערט דעם גרויסן דערפאלג פון דער רוסישער ליטעראטור אין יאפאן דערמיט, װאס צװישן די צװײ אנגעװײזענע פעלקער געפינען זיך אין א געװיסער מאס געמײנזאמע שטריכן און כאראקטערן.

דער יאפאנעזער, װען ער לײענט טשעכאװ'ן, פילט ער דעם טעם װי ער װאלט לעזן א נאענטן, אן אײגענעם שרײבער. בכלל זײנען די שאפונגען פון פיל רוסישע שריפטשטעלער פארשטענדלאך און צוגאנגבאר פאר'ן יאפאנעזישן פאלק און דערמיט דערקלערט זיך די פאפולאריטעט פון די רוסישע איבערזעצונגען.

פון דער אײראפײאישער ליטעראטור האט מען אנגעפאנגען פריער פון אלץ איבערצוזעצן אויף יאפאניש די רוסישע בע...

...

(שלוס אויף זייט 3)

די אידישע פאליטיק אין פוילן, דער אינערלעכער קאמף אין דער אידישער סיים-קאלא

(א בריװ פון פוילן)

פון דר. הענריך ראזמארין

צוליב פארשײדענע סיבות, װעגן װעלכע עס איז ניט דא דאס ארט צו רײדן װעגן זײ, איז די „אידישע קאלא" ארויס פון די לעצטע װאלן צום פױלישן סיים אין א זײער פארשטעלטער פארם. עס איז גענוג צו דערמאנען, אז אין'ם ערשטן נארמאלן סיים האט אונזער אידישע רעפרעזענטאנץ געצײלט 32 דעפוטאטן און ...

פרינציפ פון אן אפהײנגיקער פאליטיק אין יעדן זין. מיט אן איבערװעגנדיקער מערהײט האט די „קאלא" באשלאסן אין איר טעטיקײט ארויסצוגײן פון דער הנחה, אז די אידישע פאליטיק קאן זיך דערװארבן אכטונג און דערװעקן דעם אינטערעס פון די דערצײרענדער פאקטארן ...

א פאראײניקטן בלאק מיט זײ. דאקעגן אין גאליציע איז שוין בשעת די װאלן געקומען צום אויסדרוק די שטרעבונג צו זעלבסטשטענדיקײט און אומאבהענגיקײט און מיר זײנען צו די װאלן ארויס מיט אײגענע צעטלען ...

הײנט צו טאג די איצטיקע „קאלא": א דאנק א געװיסער טאקטיק פון דעם דעפוטאט גרינבוים איז באדײטנד אפגעשװאכט געװארן דער פרעסטיזש און די שטעלונג פון דער אידישער פארלאמענטארישער רעפרעזענטאנץ ...

...

„איטא"   אפריל, 1931.

דער מענש סיט'ן זעקסטן חוש -- א רעטעניש פאר װיסנשאפטסלײט

(קארעספאנדענץ פון װארשע)   פון ש. גאלדבלאט

לעצטנס האבן מיר געהאט אין װארשע אײנעם פון די װאונדערבארסטע מענשן פון אונזער צײט. רפאל שערמאן — דער װעלט בארימטער גראפאלאג — איז געקומען קײן װארשע האלטן א פארטראג װעגן זײן מערקװירדיקער קונסט. די גרעסטע געלערנטע האבן זיך גענעבן די מי ...

איז עפעס אזעלכעס, װאס לײגט זיך פשוט ניט אויפן שכל.

עס טרעפט זיך, אז ער גײט אויף דער גאס און ער װײזט אן באגלײטער אויף א הורכגײער:

— איר זעט, דער דאזיקער הער װעט מארגן קראנק װערן.

...

גענזאגט דעם געזונטס צושטאנד פון א קראנקן קאלעגע, װאס אײנער פון די אנװעזנדע זשורנאליסטן האט זיך גענומען אין זינען. שערמאנס שילדערונג האט געשטימט פונקט אויף א האר און דער פארטרעט, װאס ער האט געצײכנט, איז ענלאך געװען, װי צװײ טראפן װאסער ...

פען דאס נויטיקע געלט. א טײל װעט ער שאפן אין אײראפע און א טײל אין אמעריקע. אבער שערמאן האט אים געראטן ער זאל נישט פארן קײן אמעריקע, נישט װעלנדיק דערבײ בשום אופן ניט זאגן פאר װאס. דעם באנקירס א פרײנט האט ער אבער דערצײלט בסוד, אז ער זעט ...

...

(שלוס אויף זייט 3)